

## Nr 93

### LANDSKAPSFÖRORDNING

#### om förpackningar och förpackningsavfall

Utfärdad i Mariehamn den 29 september 1998

Med stöd av 38 och 38a §§ landskapslagen om renhållning (3/81), sådan den lyder i lag (91/98) föreskrivs<sup>1</sup>:

#### 1 § Syfte

Syftet med denna förordning är att förebygga uppkomsten av förpackningsavfall. I den mån avfall dock uppstår är målet att befrämja återvinning för att begränsa den mängd avfall som deponeras eller på annat sätt slutligt omhändertas.

#### 2 § Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på förpackningar som släpps ut på marknaden i landskapet Åland eller förbrukas här och på det förpackningsavfall som uppkommer av dem. På förpackningar och förpackningsavfall tillämpas även bestämmelser i annan lag.

#### 3 § Definitioner

I denna förordning avses med

1) *förpackningar*: alla produkter, oavsett material, som är avsedda att förvara och skydda en vara samt möjliggöra transport och hantering av varan från producent till användare och konsument eller som används vid presentation av varan. Även engångsartiklar som används i detta syfte betraktas som förpackningar.

Med förpackningar avses dock endast pro-

dukter som är utformade på ett sådant sätt att de

a) på försäljningsstället utgör en säljenhet för den slutliga användaren eller konsumenten (konsumentförpackningar eller primära förpackningar),

b) på försäljningsstället omfattar en grupp av ett visst antal säljenheter, oavsett om dessa säljs som en sådan grupp till den slutliga användaren eller konsumenten eller om de endast används som komplement till inredningen (hyllorna) på försäljningsstället och de kan tas bort utan att detta påverkar produktens egenskaper (gruppförpackningar eller sekundära förpackningar),

c) underlättar hantering och transport av ett antal säljenheter eller gruppförpackningar så att de förhindrar skador vid fysisk hantering eller transportskador (transportförpackningar eller tertiära förpackningar).

Transportförpackningarna omfattar dock inte väg-, järnvägs-, fartygs- och flygfraktcontainrar.

2) *förpackningsavfall*: förpackningar och förpackningsmaterial som innehavaren tagit ur bruk, avser att ta ur bruk eller är skyldig att göra det. Som sådant avfall anses dock inte restprodukter från produktion

3) *förebyggande*: begränsning av mängden förpackningar och förpackningsavfall och begränsning av den skada och fara för miljö och människors hälsa som dessa förorsakar under hela sin livscykel. Förebyggande sker särskilt genom utveckling av produkter och tekniker som är renare för miljön,

4) *återanvändning*: varje förfarande varigenom förpackningar som är utformade för att användas

<sup>1</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG, EGT nr L 365, 31.12.1994, s 10  
Anmält enligt rådets direktiv 83/189/EG och 94/10/EG.

på nytt minst ett visst antal gånger återfylls eller återanvänds i samma syfte som de är utformade för. Återanvändningen skall ske med eller utan stöd av de hjälpprodukter som finns på marknaden och som möjliggör återfyllning av förpackningen. Återanvända förpackningar blir förpackningsavfall när de inte längre kan återanvändas,

5) *hantering av förpackningsavfall*: insamling, förvaring, transport, återvinning och slutligt omhändertagande av förpackningsavfall, inklusive kontroll av sådan verksamhet och efterbehandling av avfallsupplag,

6) *återvinning*: verksamhet i syfte att ta tillvara material och energi som ingår i avfallet som avses i Ålands landskapsstyrelses beslut om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande (92/98),

7) *materialutnyttjande*: en uppberedning i en produktionsprocess av avfallsmaterialet till det ursprungliga ändamålet eller till andra ändamål. I begreppet ingår biologisk behandling, men inte energiutvinning,

8) *energiutvinning*: användning av brännbart förpackningsavfall för att generera energi genom direkt förbränning. Vid förbränningen kan värmen utnyttjas med eller utan hjälp av annat avfall,

9) *biologisk behandling*: aerob (syrekrävande) eller anaerob (icke syrekrävande) behandling av de biologiskt nedbrytbara delarna av förpackningsavfallet med hjälp av mikroorganismer under kontrollerade förhållanden, varvid stabiliserade organiska restprodukter eller metan produceras. Deponering av avfallet skall inte betraktas som en biologisk behandling,

10) *slutligt omhändertagande*: verksamhet i syfte att oskadliggöra avfallet eller slutdeponera det på det sätt som närmare föreskrivs i Ålands landskapsstyrelses beslut om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande (92/98),

11) *ekonomiska aktörer*: förpackare samt leverantörer av förpackningsmaterial, förpackningsproducenter, omvandlingsanläggningar för förpackningar, påfyllnadsanläggningar och användare, importörer, handlare och distributörer.

#### 4 §

##### *Förebyggande*

Förpackningar skall framställas på ett sådant sätt att deras volym och vikt begränsas till det minimum som krävs för att upprätthålla den säkerhets- och hygiennivå som är nödvändig för produkten och godtagbar för konsumenten.

Förpackningar skall utformas, framställas

och saluföras på ett sådant sätt att de kan återanvändas eller återvinnas, och så att inverkan på miljön minskas så mycket som möjligt i samband med det slutliga omhändertagandet av förpackningsavfallet eller restprodukter från hantering av förpackningsavfall.

Förpackningar skall vidare framställas på ett sådant sätt att utsläppen av skadliga ämnen minimeras när förpackningarna, förpackningsavfallet eller restprodukterna från hanteringen deponeras eller förbränns.

Övriga väsentliga krav på förpackningars sammansättning för att de skall kunna återanvändas eller återvinnas anges i bilaga till denna förordning.

Om förpackningen motsvarar en harmoniserad standard, vars referensnummer har publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning, eller någon annan standard som har anmälts till kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall och vars referensnummer har publicerats i Europeiska gemenskapernas officiella tidning, anses förpackningen uppfylla de krav som anges i denna paragraf.

#### 5 §

##### *Minimimål för återvinning*

Målet med denna förordning är att före den 30 juni 2001 uppnå följande:

1) av allt förpackningsavfall återvinns årligen minst 61 viktprocent,

2) inom detta mål skall av allt förpackningsmaterial som ingår i förpackningsavfallet minst 42 viktprocent materialutnyttjas med minst 15 viktprocent för varje slag av förpackningsmaterial, samt

3) av avfallet från fiberförpackningar återvinns 75 procent och materialutnyttjas 53 procent, av avfallet från glasförpackningar materialutnyttjas 48 procent, av avfallet från metallförpackningar materialutnyttjas 25 procent och av avfallet från plastförpackningar återvinns 45 procent.

#### 6 §

##### *Förpackares och andra ekonomiska aktörers skyldigheter*

Varje förpackare skall förebygga uppkomsten av förpackningsavfall och fullgöra skyldigheterna i 4 §.

Varje förpackare skall sörja för återanvändningen av förpackningar och materialutnyttjandet av förpackningsavfallet och svara för de kostnader som uppstår av det i förhållande till den mängd förpackningar vederbörande släppt ut på marknaden och deras beskaffenhet. Varje

förpackare är ansvarig för att minimimålen för återvinning i 5 § uppnås.

Andra ekonomiska aktörer skall i alla avseenden handla så, att förpackaren kan fullgöra sina i 2 mom. nämnda skyldigheter.

## 7 §

*Dryckesförpackningar innehållande aluminium*

Varje distributör av dryckesförpackningar innehållande aluminium svarar jämsides med förpackaren för att konsumenter och användare kan inlämna dryckesförpackningarna för återanvändning eller återvinning till för konsumenten eller användaren lätt tillgängliga insamlingsställen. Konsumenten eller användaren kan för återlämningen av förpackningen erhålla pant. Såsom distributör räknas även var och en som i sin yrkesmässiga verksamhet möjliggör införsel av varan eller förpackningen i landskapet.

## 8 §

*Kommunens och avfallstransportörens skyldigheter*

Varje kommun och avfallstransportör skall ifråga om förpackningsavfall som kommit i deras besittning handla så, att minimimålen för återvinning i 5 § uppnås och övriga förpliktelser enligt denna förordning uppfylls.

## 9 §

*Rätt att överlämna förpackningar för återanvändning*

Varje konsument och slutlig användare av en förpackning har rätt att i enlighet med förpackarens anvisningar överlämna förpackningarna sorterade, och i förekommande fall rengjorda, till förpackaren för återanvändning.

## 10 §

*Rätt att överlämna förpackningsavfall för återvinning*

Återvinningsbart förpackningsavfall, som är sorterat och i förekommande fall rengjort enligt förpackarens anvisningar, kan återlämnas direkt till förpackaren eller inlämnas till insamlingsplats i anslutning till ett försäljningsställe där den förpackade produkten saluförs.

Förpackaren skall genom överenskommelse med kommunen ordna insamlingsplatser för förpackningsavfallet varifrån avfallet på förpackarens bekostnad vidarebefordras till förpackaren för återvinning.

## 11 §

*Förpackningsavfall som uppstått i hushåll*

Återvinningsbart förpackningsavfall som uppstått i hushåll kan sorterat inlämnas på kommunal återvinningsstation.

Kommunen har rätt att återlämna det återvinningsbara förpackningsavfallet direkt till förpackaren för återvinning enligt vad som överenskomms med denna. Transportör av avfall har samma rätt.

## 12 §

*Skyldighet att ordna avfallshantering*

När förpackningsavfallet i enlighet med denna förordning överlämnas till förpackaren för återvinning, antingen direkt eller till insamlingsplats som avses i 10 §, är förpackaren skyldig att ordna avfallshanteringen och svara för de kostnader som hanteringen medför. Avfallshanteringen skall uppfylla de krav som fastställts i landskapslagen om renhållning.

## 13 §

*Märkning av förpackningsmaterial*

Märkning av förpackning görs antingen på själva förpackningen eller på en etikett. Märkningen skall tydligt kunna ses och läsas även efter det att förpackningen har öppnats.

Om förpackningsmaterialet märks skall i första hand det identifieringssystem som anges i kommissionens beslut 97/129/EG om fastställandet av ett identifieringssystem för förpackningsmaterial i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall användas.

## 14 §

*Tungmetallhalt*

Förpackaren skall se till att den sammanlagda halten bly, kadmium, kvicksilver och sexvärdigt krom i förpackningar och förpackningskomponenter inte överstiger 600 ppm av vikten från och med den 1 juli 1998, 250 ppm av vikten från och med den 1 juli 1999 och 100 ppm av vikten från och med den 1 juli 2001.

De gränsvärden som nämns i 1 mom. tillämpas inte på förpackningar som är framställda uteslutande av kristallglas enligt definitionen i rådets direktiv 69/493/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om kristallglas.

## 15 §

*Uppgifter för uppföljning*

Förpackare, vars skattepliktiga försäljning av förpackade produkter under kalenderåret

uppgår till minst fem miljoner mark, skall årligen före utgången av juni månad meddela Ålands landskapsstyrelse uppgifter om föregående kalenderår med iakttagande av kommissionens beslut 97/137/EG om fastställande av tabellformat för databassystemet enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall.

Kommunen skall på det sätt som sägs i 1 mom. meddela beskaftenheten och mängden av det förpackningsavfall som återvinns. Även avfallstransportör, som transporterar förpackningsavfall för återvinning utanför landskapet, skall på samma sätt ge uppgifter om avfallets mängd och beskaftenheten.

Ålands landskapsstyrelse sammanställer de uppgifter som tillställts landskapsstyrelsen och vidarebefordrar dem till kommissionen inom 18 månader från utgången av det kalenderår som uppgifterna gäller. De år som landskapsstyrelsen avger en sådan berättelse som avses i 17 §, ges uppföljningsuppgifterna samtidigt med berättelsen.

#### 16 §

##### *Information och rådgivning till allmänheten*

Förpackaren, handeln, distributör som avses i 7 §, kommunen och avfallstransportören skall var och en för egen del och vid behov tillsammans ge allmänheten den information och rådgivning som krävs för att uppnå målen och fullgöra bestämmelserna i denna förordning. De skall i samma syfte sörja för anordnandet av en särskild informationskampanj, riktad till allmänheten och de ekonomiska aktörerna.

Informationen och rådgivningen skall säkerställa att alla som använder förpackningar och i synnerhet konsumenter får nödvändig information om

- 1) de retur-, insamlings- och återvinningssystem som finns att tillgå,
- 2) de rättigheter och skyldigheter som hänföra sig till återanvändning av förpackningar samt återvinning och materialutnyttjande av förpackningsavfall,
- 3) de märkningar som används på förpackningar.

Ålands landskapsstyrelse skall informera

allmänheten om den del av den landskapsomfattande avfallsplanen som gäller förpackningar och förpackningsavfall.

#### 17 §

##### *Berättelse*

Ålands landskapsstyrelse skall vart tredje år utarbeta och avge en berättelse om verkställigheten av denna förordning i landskapet Åland. Berättelsen utarbetas i enlighet med artikel 5 i rådets direktiv 91/692/EEG om att standardisera och rationalisera rapporteringen om genomförandet av vissa direktiv om miljön. Den första berättelsen omfattar åren 1998 - 2000.

#### 18 §

##### *Ålands landskapsstyrelsens beslut*

Närmare anvisningar om verkställigheten av bestämmelserna i denna förordning kan ges av Ålands landskapsstyrelse.

#### 19 §

##### *Tvångsmedel och påföljder*

Bestämmelser om tvångsmedel och påföljder som kan användas om någon skyldighet som föreskrivs i denna förordning har försumrats finns i landskapslagen om renhållning.

#### 20 §

##### *Ikraftträdelse*

Denna förordning träder i kraft den 1 november 1998.

Förpliktelseerna enligt 4 och 14 §§ gäller inte förpackningar som använts till förpackning av en produkt före den 31 december 1994 eller som tillverkats före detta datum och släppts ut på marknaden senast den 31 december 1999.

Förpliktelsen i 7 § skall fullgöras senast 12 månader efter att denna förordning trätt i kraft.

Skyldigheten att lämna uppgifter för uppföljning gäller första gången för år 1998.

Den informationskampanj som avses i 17 § skall genomföras senast 12 månader efter att denna förordning trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Mariehamn den 29 september 1998.

ROGER JANSSON  
lantråd

Gun Carlson  
föredragande ledamot

## VÄSENTLIGA KRAV PÅ FÖRPACKNINGARS ÅTERANVÄNDBARHET OCH ÅTERVINNINGSBARHET

### 1) Krav på förpackningarnas återanvändbarhet

Förpackningarna skall uppfylla följande krav samtidigt:

- förpackningarna skall ha sådana fysiska egenskaper att de tål att transporteras och användas flera gånger under normala användningsförhållanden,
- de använda förpackningarna skall kunna hanteras i enlighet med de krav som gäller arbetstagarnas hälsa och säkerhet,
- när förpackningarna inte längre återanvänds och därmed blir avfall skall kraven på förpackningarnas återvinningsbarhet uppfyllas.

### 2) Krav på förpackningarnas återvinningsbarhet

#### *a) Förpackningar som kan återvinnas genom materialutnyttjande*

Förpackningar skall framställas på ett sådant sätt att det är möjligt att i enlighet med gällande standarder inom Europeiska gemenskapen återvinna och använda som råvara en viss viktprocent av de använda materialen vid framställningen av produkter som släpps ut på marknaden. Denna procentsats kan variera beroende på viken typ av material förpackningen är framställd av.

#### *b) Förpackningar som kan återvinnas genom energiutvinning*

Förpackningsavfall som levereras för energiutvinning skall ha ett lägsta nedre värmevärde för att ge optimal energiåtervinning.

#### *c) Förpackningar som kan återvinnas genom kompostering*

Förpackningsavfall som levereras för kompostering skall vara biologiskt nedbrytbart i sådan grad att det inte hindrar separat avfallsinsamling av komposterbart avfall och den komposteringsprocess eller komposteringsaktivitet som avfallet underkastas.

#### *d) Biologiskt nedbrytbara förpackningar*

Biologiskt nedbrytbart förpackningsavfall skall nedbrytas fysiskt, kemiskt, termiskt eller biologiskt på ett sådant sätt att det mesta av den färdiga komposten slutligen bryts ned till koldioxid, biomassa och vatten.

